

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Vajnara a soudkyň JUDr. Hany Douskové a JUDr. Dany Slavíkové ve věci

žalobce: **Solar CD, s. r. o.**, IČ 29188628
sídlem Příkop 843/4, 602 00 Brno – Zábrdovice
zastoupený advokátem JUDr. Ing. Petrem Petržílkem, Ph.D.
sídlem Dvořákova 1624, 250 82 Úvaly

za
účasti: **OTE, a. s.**, IČ 26463318
sídlem Sokolovská 192/79, 186 00 Praha 8 – Karlín
zastoupený advokátem JUDr. Martinem Klimplem
sídlem U Prašné brány 1078/1, 110 00 Praha 1

o nahrazení rozhodnutí Energetického regulačního úřadu (žaloba dle části páté o. s. ř.),
k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 24. 4. 2020,
č. j. 25 C 153/2019-325

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se potvrzuje.**

- II. Žalobce je povinen zaplatit účastníku OTE, a. s., k rukám advokáta JUDr. Martina Klimpla do 3 dnů od právní moci rozsudku na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 8 228 Kč.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně ve výroku I. zamítl žalobu, jíž se žalobce domáhal změny (správně nahrazení) rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 22. 2. 2018, sp. zn. SLS 09302/2017-ERU, ve spojení s rozhodnutím Rady Energetického regulačního úřadu ze dne 25. 9. 2018, č. j. 09302-33/2017-ERU, tak, že žalobci náleží právo na podporu elektřiny vyrobené z obnovitelného zdroje vyrábějícího elektřinu ze slunečního záření FVE Solar CD, ev. č. 1, Id: 15799 T11 EAN 85918249999056618, S200903, o celkovém rozsahu instalovaného výkonu 2,99630 MW umístěného na pozemcích parc. č. xxx, x, x, x, x, x a xxx, x, xx, xx a xxx v obci Xxx, k. ú. Xxx, okres Liberec, ve výši stanovené cenovým rozhodnutím Energetického regulačního úřadu účinným pro příslušný kalendářní rok pro zdroj uvedený do provozu od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2011, a že žalovanému vznikla povinnost tuto podporu formou zelených bonusů poskytovat, přičemž tyto práva a povinnosti trvají po celou dobu životnosti energetického zařízení. Ve výroku II. rozhodl, že žalobce je povinen zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení částku 18 695 Kč k rukám právního zástupce žalovaného do 3 dnů od právní moci rozsudku.
2. Soud I. stupně vyšel při svém rozhodování ze zjištění, že Energetický regulační úřad (dále ERÚ) rozhodnutím ze dne 22. 2. 2018 ve spojení s rozhodnutím Rady ERÚ ze dne 25. 9. 2018 nevyhověl návrhu žalobce Solar CD s. r. o., aby bylo rozhodnuto, že žalobci náleží právo na podporu elektřiny vyrobené z obnovitelného zdroje vyrábějící elektřinu ze slunečního záření FVE Solar CD (další údaje viz shora) umístěného v k. ú. Xxx okres Liberec, a to ve výši stanovené cenovým rozhodnutím ERÚ účinným pro příslušný kalendářní rok pro zdroj uvedený do provozu v roce 2011, a že žalovanému vznikla povinnost žalobci tuto podporu formou zelených bonusů poskytovat. Jak bylo zjištěno, předmětem sporu, který byl řešen ve správním řízení, byl nárok žalobce týkající se podpory elektřiny vyrobené z obnovitelného zdroje vyrábějícího elektřinu ze slunečního záření, uvedeného do provozu v roce 2011. Žalobci byla udělena licence na výrobu elektřiny pro fotovoltaickou elektrárnu rozhodnutím ERÚ ze dne 31. 12. 2010, žalovaný vykonává činnost operátora trhu a hradí výrobcům elektřiny zelený bonus. Na základě žaloby Nejvyššího státního zástupce Krajský soud v Brně rozhodnutí o udělení licence z roku 2010 pro nezákonnost zrušil rozsudkem č. j. 31 A 32/2012-316, který byl potvrzen rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 173/2014-186.
3. Spor řešený ERÚ spočíval v tom, zda v důsledku zrušení licence na výrobu elektřiny trvá právo žalobce na podporu výroby elektřiny vzniklé uvedením do provozu v roce 2010, kdy podmínkou uvedení do provozu bylo mimo jiné pravomocné rozhodnutí o udělení licence. Ve správním řízení byla řešena otázka účinků zrušujícího rozsudku správního soudu ve vztahu k rozhodnutí o udělení licence. Žalobcem uplatněný nárok na podporu pro zdroje uvedené do provozu v roce 2011, který je předmětem sporu, nemá oporu v relevantních skutečnostech (zdroj byl ve skutečnosti uveden do provozu v roce 2010). Žalobce se zřejmě snaží vyhnout se nárokování podpory pro zdroje uvedené do provozu v roce 2010, a to z důvodu nezákonného vydání rozhodnutí o udělení licence ze dne 31. 12. 2010. Žalobce může uplatnit nárok na podporu na základě zrušeného rozhodnutí o udělení licence k 31. 12. 2010, tedy ve vztahu k podpoře pro zdroje uvedené do provozu v roce 2010, anebo podporu nárokovat vůbec nemůže. ERÚ dospěl k závěru, že rozsudek krajského soudu o zrušení rozhodnutí o udělení licence z 31. 12. 2010 má účinky ex tunc, což opřel o závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 79/2008-128. Krajský soud v Brně v rozsudku č. j. 31 A 32/2012-316 neshledal dobrou víru žalobce ve správnost správního aktu, naopak dospěl k závěru, že bylo dosaženo nezákonného udělení licence a žalobce v dobré víře ohledně zákonnosti o udělení licence nebyl. Protože rozhodnutí o udělení licence z 31. 12. 2010 bylo soudem zrušeno s účinky ex tunc, není možné na jeho základě dovozovat splnění podmínky pro uvedení elektrárny do provozu v roce

2010, resp. ani v roce 2011. Podle názoru ERÚ na licenci bylo na možné hledět jako na platnou od 31. 12. 2010 do jejího zrušení soudem (rozsudek ze dne 13. 6. 2014) a poté licence pozbyla platnosti. Skutečnost, že licence byla po určitou dobu platná, neznamená, že nemohla být zrušena s účinky ex tunc, resp. že zrušený správní akt vyvolává stále právní účinky. ERÚ označil za nepravdivé tvrzení žalobce, že ke dni 31. 12. 2010 elektrárna splňovala veškeré podmínky pro udělení licence, včetně bezpečnosti, jak vyplývá ze zjištění popsanych v rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 31 A 32/2012-316 (zaměstnanci ERÚ byl nabídnut úplatek, aby v rozporu se skutečným závadným stavem elektrárny vyhotovil kladně vyznívající protokol ohledně splnění technických náležitostí k uvedení výroby do provozu; soudy dospěly k závěru o nedokončenosti energetického zařízení v roce 2010). Rozklad podaný proti rozhodnutí ERÚ byl zamítnut.

4. Žalobce má za to, že rozhodnutím ERÚ, resp. Rady ERÚ, byl dotčen na svých právech, a proto podal žalobu podle části páté o. s. ř., v níž se domáhal nahrazení rozhodnutí ERÚ a Rady ERÚ. Proti rozhodnutí správního orgánu uplatnil řadu výhrad.
5. Soud I. stupně na základě podané žaloby v řízení podle části páté o. s. ř. opětně posuzoval, zda je důvodný požadavek žalobce uplatněný v řízení před správním orgánem, tj. před ERÚ. Po provedeném dokazování, jehož rozsah vyplývá z odůvodnění napadeného rozsudku, dospěl k závěru, že žalobě nelze vyhovět. Obvodní soud došel ke shodnému stanovisku jako správní orgán a ztotožnil se s jeho skutkovými a právními závěry.
6. Soud v dané věci posuzoval, kdy byla do provozu uvedena označená výrobní žalobce umístěná na specifikovaných pozemcích v k. ú. Xxx, obec Liberec, a to zda se tak stalo v roce 2011 a žalobci přísluší podpora ve formě zeleného bonusu pro zdroje uvedené do provozu v roce 2011. Soud upozornil, že zařízení je uvedeno do provozu v okamžiku, kdy v souladu s právem (legálně) slouží účelu, pro který bylo vybudováno, tj. legálně vyrábí a dodává elektřinu do elektrizační soustavy. Mezi formální podmínky tedy náleží to, že daná výrobní legálně vyrábí elektřinu, tj. byla zkolaudována, disponuje rozhodnutím o udělení licence a vznikem oprávnění k výkonu licencované činnosti a dodává-li elektřinu do distribuční soustavy, musí disponovat též souhlasem provozovatele distribuční soustavy s připojením. Mezi materiální podmínky náleží faktická stavební dokončenost elektrárny. Soud I. stupně označil za rozhodující nikoliv to, zda byly vystaveny potřebné (nepravdivé) dokumenty prokazující splnění těchto podmínek, ale to, kdy byly skutečně tyto podmínky splněny. Fotovoltaická elektrárna může vyrábět elektřinu i v situaci, kdy není stavebně dokončená, může dodávat elektřinu do distribuční soustavy i bez toho, že by proběhlo paralelní připojení výrobní k distribuční soustavě (tedy bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy), a může obdržet revizní zprávu bez toho, zda je výrobní skutečně provozuschopná a bezpečná. Pokud fotovoltaická elektrárna není zcela dokončena, nelze hovořit o uvedení výrobní do provozu, i kdyby byly formálně splněny podmínky bodu 1.9 cenového rozhodnutí ERÚ č. 4/2009 (srovnej rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 256/2015 a sp. zn. 9 As 204/2015).
7. Jak bylo zjištěno, k vydání původní licence v roce 2010 došlo v důsledku spáchání trestného činu osob spojených se žalobcem a jednajícími jménem žalobce, a proto byla licence zrušena. S ohledem na trestný čin, v jehož důsledku došlo k vydání licence, nelze dovozovat na straně žalobce dobrou víru, naopak podle ustálené rozhodovací praxe soudů i ERÚ v takovém případě došlo ke zrušení licence s účinností ex tunc, tj. od samého počátku. Žalobce ke dni, kdy soud ve věci rozhoduje, disponuje platnou licencí vydanou až v roce 2017. Vyráběl-li žalobce elektřinu i v období před vydáním této licence, jedná se o elektřinu vyrobenou neoprávněně, za niž žalobci podpora nepřísluší (nelze přisuzovat jakékoliv právní účinky licenci, která byla pro nezákonnost zrušena). Podmínkou pro legální výrobu elektřiny je získání licence podle energetického zákona, a nelze hovořit o uvedení výrobní do provozu dříve, než je získána licence v souladu s právem

(srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 9. 3. 2017 sp. zn. 32 Cdo 1051/2015). Výrobní žalobce nebyla v roce 2011 uvedena do provozu v souladu s právem, když žalobce disponuje platnou licencí až od roku 2017. Protože správní orgán rozhodl správně, soud I. stupně žalobu podle § 250i o. s. ř. zamítl. Vzhledem k tomu, že žalovaný byl ve věci úspěšný, přiznal mu soud ve smyslu § 142 odst. 1 o. s. ř. právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení, tj. nákladů vynaložených na zastupování advokátem (odměna advokáta za 4,5 úkonu po 3 100 Kč, 5 režijních paušálů po 300 Kč +21 % DPH, celkem 18 695 Kč).

8. Proti tomuto rozsudku podal žalobce Solar CD s. r. o. odvolání. Namítal, že soud I. stupně dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním a věc nesprávně posoudil po právní stránce. Zabýval se formálními podmínkami uvedení elektrárny do provozu, z níž jednou je dispozice rozhodnutím o udělení licence. Soud dospěl k přesvědčení, že tato podmínka naplněna nebyla. Odůvodnění rozhodnutí mělo obsahovat podrobné vysvětlení (formulaci právní úvahy, kterou se soud při svém rozhodování řídil a o jaká zákonná ustanovení se opíral). Soud vyslovil názor, že došlo ke zrušení licence na výrobu elektřiny ze dne 31. 12. 2010, což odůvodnil pouze obecným odkazem na rozhodovací praxi soudů a ERÚ. Žalobce nepopírá, že v souvisejících trestních věcech bylo rozhodnuto, že k vydání licence došlo v důsledku trestného činu a že z tohoto důvodu byla licence zrušena. Z rozhodnutí však nevyplývá, že by byla licence soudním rozhodnutím zrušena s účinností od samého počátku. Zastává-li soud I. stupně takový názor, měl jej odůvodnit, což se nestalo. Žalobce trvá na tom, že licence byla soudním rozhodnutím zrušena s účinky ex nunc. Z napadeného rozsudku nelze přímo vyvodit, zda soud odůvodnil své rozhodnutí tak, že následek s účinky ex tunc vyvozuje z podmínky dobré víry. Pokud by tomu tak bylo, pak žalobce upozornil na okolnosti, za jakých soudy pracují s pojmem dobré víry. Ve smyslu judikatury zrušení licence by nemělo mít vliv na vznik subjektivního práva na podporu, protože v době splnění podmínek dle příslušného cenového rozhodnutí zde byla platná licence. Pokud byla licence později zrušena rozsudkem krajského soudu, pak jde o účinky ex nunc. Krajský soud v rozsudku o zrušení licence výslovně nestanovil účinky svého rozhodnutí ex tunc. Licence byla platná, resp. účinná v době, kdy nabyla právní moci, tj. od 31. 12. 2010. Takový závěr je v souladu i s právní teorií, kterou žalobce konkretizuje. Odvolatel upozornil i na to, že rozhodovací praxe ERÚ v této otázce není jednotná.
9. Žalobce také uvedl, že licence má být vnímána jen jako institut umožňující podnikat v energetických odvětvích a nelze jí přiřazovat větší význam, než určil zákonodárce. Soud se nezabýval otázkou, zda žalobci přísluší podpora ve formě zeleného bonusu pro zdroje uvedené do provozu v roce 2011. Licence jako zákonná podmínka vzniku nároku na podporu v § 6 zákona o podpoře obnovitelných zdrojů energie není obsažena. V této souvislosti je licence uvedena jen v podzákoném ustanovení bodu 1.9 cenového rozhodnutí ERÚ, který nemá oporu v zákoně, a je proto nezákonná a neústavní. Soud není při svém rozhodování vázán podzákonými předpisy. Soud však tak „patrně učinil“, jinak by se nemohl opřít o neplatnou licenci jako důvod pro nevyhovění žádosti o přiznání podpory. V takovém případě měl posoudit zákonnost a ústavnost zmíněného cenového rozhodnutí ERÚ a zda nebylo vydáno v rozporu s unijním právem. To soud i přes výslovně uvedený návrh neučinil, přičemž nevyhovění návrhu na položení předběžné otázky k soudnímu dvoru EU má za následek nezákonnost napadeného rozsudku. Domáhají-li se provozovatelé solárních elektráren neúspěšně soudního přezkumu bodu 1.9 cenového rozhodnutí, pak jde o nesoulad s právem Evropské unie (srovnej zejm. nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 2710/14). Soud neměl přihlížet k bodu 1.9 cenového rozhodnutí.
10. Kromě toho Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích dovozuje spoluodpovědnost státu za stav, který je též předmětem tohoto řízení. Věc je proto třeba posuzovat i s ohledem na kontext doby. Žalobce nenárokoval podporu za výrobní uvedení do provozu v roce 2010,

i když náklady na výstavbu elektrárny byly v tomto roce prokazatelně vynaloženy. Elektrárna splňovala všechny materiální podmínky uvedení do provozu nejpozději v únoru 2011. Proto žalobce požaduje poskytnutí podpory ohledně zařízení uvedeného do provozu v roce 2011, tedy o 55 % nižší, než by pobíral do rozhodnutí krajského soudu. Žalobce není schopen vyhovět žalobě o navrácení celé vyplacené podpory, taková částka je pro něj likvidační. Z hlediska obecného principu spravedlnosti je proto v zájmu státu resp. i žalovaného, aby bylo žalobě vyhověno, protože jen tak lze vyhovět obecnému principu spravedlnosti. Žalobce také upozornil, že odsuzující trestní rozsudky se vždy týkaly výlučně třetích osob a nikoliv žalobce či osob přímo se podílejících na jeho činnosti a v trestní věci vedené proti dřívějšímu jednateři žalobce byl vydán zprošťující rozsudek. Dobrá víra na straně žalobce nebyla autoritativním výrokem soudu výslovně zpochybněna. Žalobce nesouhlasí s tím, že by měl hradit náklady řízení vzniklé žalovanému, a požaduje náhradu nákladů odvolacího řízení. Protože napadený rozsudek je nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů, žalobce navrhol, aby byl zrušen.

11. Účastník OTE, a. s., ve svém vyjádření k odvolání žalobce navrhol, aby byl napadený rozsudek jako správný potvrzen a bylo mu přiznáno právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Uvedl, že žalobce ve svém odvolání pouze opakuje předchozí argumentace a tvrdí, že licence k podnikání byla podkladem zakládajícím právo žalobce na podporu elektřiny vyrobené z obnovitelného zdroje, a to ve výši stanovené cenovým rozhodnutím pro zdroj uvedený do provozu v roce 2011, a že účastníku vznikla povinnost žalobci tuto podporu uhradit ve formě zelených bonusů. Nezákonná licence byla z hlediska soukromého práva nepoctivým základem pro právní vztahy založené mezi účastníky a jednalo se o nelegální důvod k obstarání výplaty finančních prostředků, a to od počátku. Takový následek je patrný i z nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 946/16. Ústavní soud upozornil, že v případě, je-li nezákonnost aktu veřejné moci způsobena především ze strany oprávněného ze správního rozhodnutí, pak nemůže být dána dobrá víra ve správnost takového rozhodnutí ani důvěra v jeho zákonnost a neměnnost. V tomto případě tedy nastaly účinky zrušení rozhodnutí o nezákonné licenci ex tunc a zrušená nezákonná licence nemůže založit ani žádná práva budoucí od okamžiku svého zrušení. Požadovaná podpora by byla majetkovým prospěchem získaným z nepoctivých zdrojů, tj. z nezákonné licence. Žalobce zcela určitě nebyl v dobré víře ve správnost a zákonnost rozhodnutí o udělení nezákonné licence. Jak z výkladového stanoviska ERÚ č. 1/2018, tak i z bodu 1.9 cenového rozhodnutí ERÚ č. 4/2009 vyplývá, že u nově zřizované výroby elektřiny se uvedením do provozu rozumí den, kdy výrobce začal v souladu s rozhodnutím o udělení licence a vzniku oprávnění k výkonu licencované činnosti vyrábět a dodávat elektřinu do elektrizační soustavy při uplatnění podpory formou výkupních cen nebo kdy poprvé začal vyrábět elektřinu při uplatnění podpory formou zelených bonusů (k tomu srovnej též judikaturu Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu). Podle názoru účastníka neobstojí tvrzená nepřezkoumatelnost rozsudku a jeho nesrozumitelnost, protože sám žalobce se s rozsudkem a jeho důvody opakovaně v odvolání ztotožňuje. Ve věci bylo provedeno potřebné dokazování, resp. soud se ztotožnil se skutkovými zjištěními správního orgánu ve smyslu § 250e odst. 2 o. s. ř., ostatně v tomto případě jde o právní spor. Soud dospěl ke správnému závěru, že podmínkou pro legální výrobu elektřiny je mimo jiné získání licence podle energetického zákona, a nelze hovořit o uvedení výroby do provozu dříve, než tato získá v souladu s právem licenci. V řízení před správním orgánem ani před soudem nebyl doložen opak.
12. Odvolací soud přezkoumal odvoláním napadený rozsudek soudu I. stupně (§ 212, § 212a odst. 1, 3 a 5 o. s. ř.) a k projednání odvolání nařídil ústní jednání (§ 214 odst. 1 o. s. ř.). Při jednání účastníci, resp. jejich zástupci, setrvali na svých stanoviscích. Odvolací soud poté dospěl k závěru, že odvolání žalobce není důvodné.

13. V tomto řízení podle páté části o. s. ř. se žalobce jako účastník správního řízení domáhá toho, aby věc dříve projednaná správním orgánem byla znovu projednána soudem. Soud opětovně rozhoduje o návrhu, který byl podán u správního orgánu, tedy znovu rozhoduje ve věci samé a nepřezkoumává pouze samotné správní rozhodnutí. Proto není namístě, aby se soud vyjadřoval ke všemu, co řešil správní orgán ve svém rozhodnutí. Soud I. stupně postupoval správně, když vzal za svá skutková zjištění správního orgánu po jím provedeném dokazování, jak mu umožňuje ustanovení § 250e odst. 2 o. s. ř., a tato zjištění v soudním řízení doplnil. Takto byl náležitě zjištěn skutkový stav v této právní věci. Dospěje-li soud po provedeném řízení k závěru, že předchozí pravomocné rozhodnutí správního orgánu ve věci soukromého práva není správné (že o věci má být rozhodnuto jinak), rozhodne ve věci, o níž dříve rozhodl správní orgán a rozsudkem, který nahradí dotčené správní rozhodnutí, vymezí práva a povinnosti účastníků řízení odchylně od rozhodnutí správního orgánu (§ 255j o. s. ř.). Dospěje-li soud řízení podle páté části o. s. ř. tomu, že správní orgán rozhodl o sporu nebo jiné právní věci správně, žalobu zamítne (§ 250i o. s. ř.). Právě taková situace nastala v projednávané právní věci, kdy správní orgán učinil správná skutková zjištění a zaujal správný právní názor. Soudu I. stupně nic nebránilo v tom, aby odkázal na správné závěry správního orgánu. Z rozhodnutí vyplývá, k jakým závěrům soud dospěl a jakými zákonnými ustanoveními se řídil při novém posuzování požadavku žalobce původně uplatněném ve správním řízení. Námitka žalobce, že rozsudek je nepřezkoumatelný, je nedůvodná.
14. Z obsahu spisu vyplývá, že ve správním řízení byl zamítnut návrh žalobce Solar CD s. r. o., v němž požadoval, aby bylo rozhodnuto, že žalobci náleží právo na podporu elektřiny vyrobené z obnovitelného zdroje vyrábějícího elektřinu ze slunečního záření umístěného na označených pozemcích v k. ú. Xxx, a to ve výši stanovené cenovým rozhodnutím ERÚ pro zdroj uvedený do provozu v roce 2011, a že společnosti OTE, a. s. vznikla povinnost žalobci tuto podporu formou zelených bonusů poskytovat. Žalobce je držitelem licence na výrobu elektřiny na základě rozhodnutí ERÚ ze dne 8. 3. 2017 a vyrábí elektřinu ze slunečního záření v FVE Solar CD. Zmíněné zařízení žalobce provozoval původně na základě rozhodnutí ERÚ ze dne 31. 12. 2010, které nabylo právní moci téhož dne. Nejvyšší státní zástupce podal ke Krajskému soudu v Brně žalobu, kterou se domáhal zrušení rozhodnutí o udělení licence z roku 2010 pro nepravdivost jednoho z podkladů rozhodnutí, konkrétně revizní správy prokazující splnění technických předpokladů zařízení. Rozhodnutí o udělení licence z roku 2010 krajský soud zrušil rozsudkem č. j. 31 A 32/2012-316, když dospěl k závěru, že zmíněné zařízení nebylo ke dni vyhotovení revizní zprávy dokončeno, čímž byla revizní zpráva zpochybněna. Až v roce 2017 bylo o udělení licence nově rozhodnuto. Protože žalobce ve správním řízení nárokoval podporu příslušející zdrojům uvedeným do provozu v roce 2011, vyšel ERÚ z cenového rozhodnutí ERÚ č. 2/2010 ze dne 8. 11. 2010. Aby došlo k uvedení výroby do provozu v roce 2011 ve smyslu bodu 1.10 cenového rozhodnutí č. 2/2010, bylo nutné splnit jak podmínku nabytí právní moci licence na výrobu elektřiny, tak i provedení prvního paralelního připojení výroby k distribuční nebo přenosové soustavě ze strany provozovatele soustavy. Pro uvedení výroby do provozu v roce 2011, resp. ke vzniku nároku na podporu za elektřinu vyrobenou ve fotovoltaické elektrárně, bylo především nezbytné, aby byla pravomocně udělena licence na výrobu elektřiny. K tomu došlo již v roce 2010, avšak posléze bylo rozhodnutí o udělení licence zrušeno pro nezákonnost, a to z důvodu chybějící dobré víry držitele licence. K vydání rozhodnutí o udělení licence v roce 2010 totiž došlo v souvislosti se spácháním trestného činu, jinak pro vydání licence nebyly splněny podmínky (výrobna elektřiny nebyla řádně dokončena. Rozsudek krajského soudu má sice účinky ex nunc, což ovšem podle judikatury neplatí, způsobil-li adresát nezákonnost aktu vydaného v jeho prospěch, tedy nejednal-li v dobré víře. V takovém případě nastávají účinky rozhodnutí soudu ex tunc. Protože rozsudek krajského soudu o zrušení licence nemohl mít ve vztahu k nároku na podporu, který se odvíjí od splnění podmínky udělení licence, jiné účinky než ex tunc, v rozhodné době nebyla splněna podmínka pravomocného rozhodnutí

o udělení licence pro uvedení výrobní elektřiny do provozu v roce 2011 ve smyslu cenového rozhodnutí č. 2/2010, tedy pro vznik nároku na podporu ve výši příslušející zdrojům uvedených do provozu v roce 2011. Podaný rozklad byl rovněž zamítnut.

15. Žalobce s rozhodnutím ERÚ nesouhlasil a uplatnil svůj požadavek žalobou podle části páté o. s. ř. Soud I. stupně po provedeném řízení dospěl k závěru, že správní orgán rozhodl správně.
16. Spornou zůstala otázka, zda žalobci Solar CD s. r. o. náleží právo na podporu elektřiny ve výši stanovené cenovým rozhodnutím ERÚ pro zdroj uvedený do provozu v roce 2011. Žalobce svůj požadavek zdůvodňuje rozhodnutím o udělení licence ze dne 31. 12. 2010 a zcela přehlíží, že zmíněné rozhodnutí o udělení licence bylo rozhodnutím Krajského soudu v Brně č. j. 31 A 32/2012-316 zrušeno.
17. Pro posouzení věci je rozhodné, zda účinky rozhodnutí soudu, kterým bylo rozhodnutí o udělení licence zrušeno, nastávají ex nunc či ex tunc. Soud zastává shodný názor jako Rada ERÚ v rozhodnutí o námitkách proti dotčenému rozhodnutí ERÚ, tj. že účinky rozhodnutí o zrušení původně udělené licence rozsudkem Krajského soudu v Brně č. j. 31 A 32/2012-316 nastaly ex tunc. Se zřetelem k okolnostem věci žalobce Solar CD s. r. o. nemohl být v dobré víře ve správnost a zákonnost původního rozhodnutí o udělení licence z roku 2010. Otázka, zda byl žalobce v dobré víře, byla vyřešena (záporně) již v řízení o kasační stížnosti proti zmíněnému rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 31 A 32/2012-316, které bylo ukončeno rozhodnutím Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 173/2014-186 o zamítnutí kasační stížnosti (rozsudek nabyl právní moci 10. 6. 2015). Ustavní stížnost žalobce směřující proti těmto rozhodnutím byla odmítnuta (srovnej usnesení Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 2285/15). Proto se nyní žalobce nemůže dovolávat právní jistoty ani presumpce správnosti zmíněného aktu veřejné správy (k této problematice srovnej zejména nálezy Ústavního soudu ČR sp. zn. I. ÚS 946/16). Odvolací soud jinak z naznačeného hlediska odkazuje na výstižné zdůvodnění rozhodnutí ERÚ.
18. Předpoklady pro určení výše podpory a výši podpory každoročně stanoví Energetický regulační úřad cenovým rozhodnutím. Cenová rozhodnutí vydává Energetický regulační úřad v rámci své pravomoci vyplývající z ust. § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen ve znění pozdějších předpisů, a dále z ust. § 12 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie. Cenová rozhodnutí mají povahu normativních aktů, tj. obecně závazných předpisů, do kterých nelze zasahovat a jejichž obsah nemůže měnit ani soud. Domáhá-li se žalobce podpory elektřiny vyrobené z obnovitelného zdroje pro zdroj uvedený do provozu v roce 2011, je namístě vyjít z tehdy platného cenového rozhodnutí ERÚ č. 2/2010 ze dne 8. 11. 2010. Podle bodu 1.10 cenového rozhodnutí k tomu, aby došlo k uvedení výrobní do provozu v roce 2011 a vznikl nárok na podporu ve smyslu zákona o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, bylo nezbytné, aby byla pravomocně udělena licence na výrobu elektřiny a bylo provedeno první paralelní připojení výrobní k distribuční nebo přenosové soustavě ze strany provozovatele soustavy. Dle tvrzení žalobce ke splnění podmínky prvního paralelního připojení došlo již v roce 2010. Nárok na podporu žalobce zdůvodňuje rozhodnutím o udělení licence z 31. 12. 2010. K udělení licence sice došlo, avšak soudním rozhodnutím bylo rozhodnutí o udělení licence zrušeno pro nezákonnost, resp. bylo zjištěno, že k prvnímu rozhodnutí o udělení licence došlo v souvislosti se spácháním trestného činu. Proto bez dalšího nebyla splněna podmínka existence pravomocného rozhodnutí o udělení licence pro uvedení výrobní elektřiny do provozu v roce 2011 ve smyslu cenového rozhodnutí č. 2/2010 a žalobci nevznikl nárok na podporu ve výši příslušející zdrojům uvedeným do provozu v roce 2011.

19. Je namístě též připomenout, že podle názoru Nejvyššího soudu ČR vyjádřeného v rozsudku ze dne 9. 5. 2018, sp. zn. 23 Cdo 5137/2017, ERÚ má pravomoc vydávat cenová rozhodnutí jako obecné normativní akty a může ve smyslu ust. § 5 odst. 5 zákona o cenách stanovit další věcné podmínky, např. co se rozumí pojmem uvedení výroby do provozu. Již v rozsudku ze dne 9. 3. 2017, sp. zn. 32 Cdo 1051/2015, Nejvyšší soud ČR uvedl, že jak požadavek dodávání energie do sítě, tak aby se tak dělo na základě licence, je v souladu se zněním zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů a tvoří s ním logický a přirozeně provázaný celek. Odvolací soud v této souvislosti podotýká, že neshledal nezákonnost cenového rozhodnutí ERÚ ani jeho rozpornost s unijním právem. Požadavek žalobce, aby byla Soudnímu dvoru EU položena naznačená předběžná otázka, je nedůvodný. Vnitrostátní právní úprava týkající se energie z obnovitelných zdrojů vychází z příslušných Směrnic Evropského parlamentu a Rady.
20. Je potřeba též zmínit, že podle § 6 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb. (občanský zákoník) nikdo nesmí těžit ze svého nepoctivého nebo protiprávního činu. Nikdo nesmí těžit ani z protiprávního stavu, který vyvolal nebo nad kterým má kontrolu. Podle § 8 občanského zákoníku platí, že zjevné zneužití práva nepožívá právní ochrany. Také Ústavní soud vychází ze zásady, že ochranu lze poskytovat pouze takovým subjektivním právům, která byla nabyta zákonným způsobem (srovnej rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 1285/09). Jak rovněž správně upozornil správní orgán, nelze předmětnou výrobu považovat za zdroj uvedený do provozu v roce 2011, jak požaduje žalobce, když je zřejmé, že v tomto případě je namístě uplatnit zásadu „z bezpráví nemůže povstat právo, resp. nikdo nemůže mít prospěch z vlastní nepoctivosti“. Žalobce nemůže čerpat výhody, které se vztahují k licenci udělené rozhodnutím z roku 2010, když rozhodnutí bylo vydáno nezákonně.
21. Žalobce ani v soudním řízení nezpochybil správný závěr správního orgánu, že požadavek žalobce, aby mu bylo přiznáno právo na podporu elektřiny vyrobené z obnovitelného zdroje vyrábějícího elektřinu ve výši stanovené cenovým rozhodnutím ERÚ pro zdroj uvedený do provozu v roce 2011, není důvodný. Soud I. stupně tak rozhodl správně, když žalobu podle § 250i o. s. ř. zamítl.
22. Z těchto důvodů odvolací soud napadený rozsudek včetně výroku o náhradě nákladů řízení jako věcně správný potvrdil (§ 219 o. s. ř.).
23. Žalobce nebyl v odvolacím řízení úspěšný, a proto musí nahradit náklady řízení vzniklé úspěšnému účastníku (§ 142 odst. 1, § 224 odst. 1, § 245 o. s. ř.). Účastníku vznikly v odvolacím řízení náklady za advokátní zastoupení za 2 úkony právní služby po 3 100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (6 200 Kč), 2× paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč (600 Kč) a 21 % DPH ve výši 1 428 Kč, celkem 8 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze za podmínek § 237 o. s. ř. podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR do dvou měsíců od doručení písemného vyhotovení prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 8. Přípustnost dovolání je oprávněně zkoumat jen odvolací soud (§ 239 o. s. ř.).

Praha 12. listopadu 2020

JUDr. Tomáš Vejnar v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrdličková.